

SPIS TREŚCI

ZAMIAST WSTĘPU 11

STANDARDY WYMAGAŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH CERTYFIKATOWYCH
POZIOMÓW ZAAWANSOWANIA ZNAJOMOŚCI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO ... 17

Numer strony	TEMAT ◇ tekst główny ◆ teksty nie tylko do czytania	KOMPETENCJE I SPRAWNOŚCI JĘZYKOWE: • definiowanie wyrazów / pojęć • lektura tekstów • frazeologia • redakcja tekstów • rozumienie ze słuchu • streszczenia • tłumaczenie *** • antonimy – homonimy – dowcipy – wymowa	GRAMATYKA: • dane statystyczne • funkcje • nazwy własne • norma językowa • objaśnienia • próby kodyfikacji systemu • statystyka • tabele • zestawienia
1. WIEDZA – PORTRET NAUKOWCA			
25	◇ Profesor Witold Doroszewski Życiorys wybitnego językoznawcy ◆ <i>Biografia Zbyszka Cybulskiego</i>	• Jak napisać życiorys • Tekst do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu	• Znajomość odmiany i składni rzeczowników zbiorowych • Odmiana nazw własnych
2. POLSKI NOBLISTA – POETA RZECZYWISTOŚCI			
38	◇ Noblista w oczach czytelników – wywiad A. Fiuta z C. Miłoszem ◆ Polscy nobliści z zakresu literatury i nauki	• Jak przeprowadzić i napisać wywiad • Życiorysy noblistów do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu	• Użycie przypadków po rzadko używanych czasownikach: dopełniacz, celownik i biernik
3. SUMIENIE CZŁOWIEKA – PRZYSIĘGA HIPOKRATESA			
52	◇ Przysięga Hipokratesa	• Jak wydawać polecenia • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu	• Użycie wołacza w różnych odmianach polszczyzny • Kodyfikacja trybu rozkazującego

4. DZIEDZICTWO NARODOWE – OPIS DZIEŁA			
64	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Salonik Chopinów ◆ <i>Obraz Matki Bożej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak opisać dzieło sztuki • Tekst do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzaj i odmiana rzadko używanych rzeczowników
5. RYZYKO PRZYGÓD – MARZENIA O WIELKICH PODRÓŻACH			
73	<ul style="list-style-type: none"> ◇ 7 kontynentów – Podróże Wojtki Dąbrowskiego ◆ W. Dąbrowski, <i>Gwadelupa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak opisać zwiedzane miejsca – reportaż • Tekst do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rzeczowniki zapożyczone • Rzeczowniki nieodmienne
6. LIST – POWIERNIK UCZUĆ			
84	<ul style="list-style-type: none"> ◇ E. Ihnatowicz – ... <i>A jak będę zakochana, przysięgę panu list i klucz</i> ◆ K. Wiśniak – <i>Dla Joanny O. wzór...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać list... • Tekst do czytania, cd. • Wiersz do czytania – intonacja • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Użycie niektórych przymiotników w zdaniach • Łączliwość składniowa przymiotników
7. GAUDEAMUS IGITUR... – MÓWCA, ORATOR, KRASOMÓWCA			
94	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Aleksander Koj – <i>Mowa inauguracyjna rektora</i> ◆ <i>Gaudeamus igitur...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oratio obliqua</i> – przytoczenie czyjeś wypowiedzi • Tekst do czytania – intonacja • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Składnia liczebników w zdaniach • Znaczenia liczebników od zera do miliona
8. POLSKA I JEJ SUKCESY – GOSPODARKA			
116	<ul style="list-style-type: none"> ◇ M. Przybylski – <i>Polska coraz bardziej atrakcyjna</i> ◆ „Raport otwarcia” – Centrum im. A. Smitha 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać artykuł prasowy • Raport do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość liczebników zbiorowych i ich składni • Odmiana liczebników zbiorowych
9. POLSKA I JEJ SUKCESY – CUD NAD WISŁĄ			
125	<ul style="list-style-type: none"> ◇ W. M. Orłowski – <i>Tygrys Balcerowicza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak zrozumieć dziennikarski tekst specjalistyczny • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczebniki (w tym zbiorowe) w ciągach liczebnikowych • Liczebniki ułamkowe • Odczytywanie danych statystycznych

10. POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ – SIŁA DUCHA

140	<ul style="list-style-type: none"> ◇ S. Gądecki – <i>Będziemy sobą</i> ◇ E. Wnuk-Lipiński – <i>Będziemy Polakami</i> ◇ G. Danneels – <i>Wszystko zależy od siły ducha</i> ◇ H. Muszyński – <i>Jesteśmy postami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak skonstruować własną wypowiedź • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Odmiana i składnia liczebników • Inne liczebniki oraz wyrazy wykazujące związek z liczbą
-----	--	--	---

11. WIARA I ROZSĄDEK – PRZEŁOM TYSIĄCLECI

160	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Przemówienie Jana Pawła II – <i>Fides et ratio</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak przygotować notatkę z ważnej wypowiedzi • Rola znaków interpunkcyjnych w tekście • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrazy <i>żaden</i> i <i>każdy</i> w zdaniach
-----	--	--	---

12. WŁADZA I SPRAWIEDLIWOŚĆ – PRAWA CZŁOWIEKA

172	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Raport Europejskiej Komisji Praw Człowieka – <i>Caloc przeciwko Francji</i> ◆ <i>Postrach Sosnowca zatrzymany</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak przeprowadzić śledztwo w jakiejś sprawie • Notatka prasowa do czytania – logika • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyraz <i>się</i> w zdaniach • Odmiana – znaczenia – funkcje wyrazu <i>się</i>
-----	--	---	--

13. DZIWNE ISTOTY – DEMONY, STRACH I NIEZNANE

182	<ul style="list-style-type: none"> ◇ P. Coelho – <i>Demon i panna Prym</i> (przypowieści) ◆ P. Coelho – <i>Demon i panna Prym</i>, cd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać opowieść • Opowieści do czytania – Technika zapamiętywania • Antonimy • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki nieregularne o wyjątkowej odmianie
-----	--	--	---

14. UNIA EUROPEJSKA – SZANSA DLA JĘZYKA POLSKIEGO

195	<ul style="list-style-type: none"> ◇ A. Gomułka – Nauka w Polsce ◆ S. Mędak – Streszczenie sprawozdania z konferencji <i>What consequences does EU membership have for a small language?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak odróżnić język polski od języka polsko-unijnego • Homonimy w polszczyźnie • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Norma językowa a uzus • Formy koniugacyjne w różnych odmianach polszczyzny
-----	--	---	---

15. UNIA EUROPEJSKA – GENEZA I CHARAKTER			
207	◇ Geneza i charakter Unii Europejskiej (ściąga)	<ul style="list-style-type: none"> • Jak przygotować praktyczne notatki (fiszka czytelnika, ucznia, studenta) • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Formy trybu przypuszczającego czasowników nieosobowych • Pisownia cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i>
16. PRAWDA CZY FIKCJA – BIBLIJNY POTOP			
213	◇ D. Jewak – Biblijny potop – prawda czy fikcja, cz. I ◆ D. Jewak – <i>Biblijny potop...</i> , cd.	<ul style="list-style-type: none"> • Sztuka czytania tekstu • Jak rozumieć tekst biblijny • Jak napisać parafrazę • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rzadkie pary aspektowe czasowników • Morfologia werbalna i gramatyczna • kategoria aspektu • Gniazda słowotwórcze czasownika
17. PRASA I JEJ ŚWIAT – FELIETONISTYKA			
224	◇ J. Opalski – <i>Nogi Joanny Bogackiej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać felieton • Słowa-klucze • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki prefiksalne o wysokiej intensywności akcji • Funkcje prefiksów <i>do-, na-, za-</i>
18. PODRÓŻE MAŁE I DUŻE – ISLANDIA			
233	◇ M. Dąbski – <i>Kiedy pod lodowcem wybuchła wulkan...</i> ◆ M. Dąbski – <i>Kiedy pod lodowcem...</i> , cd. ◆ M. Romanowicz – <i>Egipt – Piechotką przez Synaj</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać artykuł z wyprawy i zachęcić do podróżowania • Teksty do czytania – analiza • Słowa-klucze • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki dwuaspektowe • Formy czasu przyszłego czasowników dwuaspektowych
19. ŚWIAT PRACY – CURRICULUM VITAE I LIST MOTYWACYJNY			
248	◇ «A. Kowalska» – Curriculum vitae / European Curriculum Vitae Format	<ul style="list-style-type: none"> • Jak zredagować curriculum vitae • Tłumaczenie • Mały skarbiec łaciny → tłumaczenie i podawanie znaczeń słownikowych • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Łączliwość składniowa rzeczowników odczasownikowych
20. ARGONAUCI – KULT BOGÓW			
259	◇ P. Borowiecki – <i>Kult Asklepiosa w starożytnej Grecji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak redagować teksty naukowe • Słowa-klucze • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Imiesłowy przymiotnikowe i przymiotniki

21. LUDZIE NAUKI – PROFESOR BARBARA SKARGA

272	◇ O życiu profesor Barbary Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • Jak odczytywać skrótownice • Praca ze słownikami i Internetem • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość, pisownia i odmiana skrótownic
-----	-----------------------------------	--	--

22. JĘZYK POLSKI W POEZJI – EROTYK I HYMN

283	◇ B. Leśmian – <i>Dwoje ludzińków</i> ◆ Hymn Unii Europejskiej – <i>Oda do radości</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak odczytywać ukryte znaczenia w wierszu • Hymn do czytania – intonacja • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Słowotwórstwo jako zabieg pozwalający na rozumienie sensu wyrazów oraz grup wyrazowych • Neologizmy • Polisemia czasowników
-----	---	---	---

23. POEZJA W UTWORACH PROZATORSKICH – PISARZ I JEGO TALENT

291	◇ D. Berliński – <i>O astrologii i sztuce przepowiadania</i> ◆ D. Berliński – fragment książki	<ul style="list-style-type: none"> • Jak czytać prozę poetycką • Jak tłumaczyć prozę poetycką • Tekst do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i funkcje znaczeniowo-stylistyczne zdań bezpodmiotowych • Zdania bezpodmiotowe • Czasowniki zero-miejscowe i jedno-miejscowe • Formy czasowników niewłaściwych (nie-fleksyjnych)
-----	---	---	--

24. CODZIENNOŚĆ WIELKICH TWÓRCÓW – WITKACY

302	◇ S. I. Witkiewicz – <i>Listy do żony 1923-1927</i> ◆ S. Mędał, <i>A co to takiego?</i> – dialog do śniadania	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać list do najbliższej osoby • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdania wielokrotnie złożone i ich transformacja • Wielofunkcyjność wskaźników zespolenia i wyrażen współfunkcyjnych • Odmiana nazw własnych
-----	--	---	---

25. CZŁOWIEK JAKO INDYWIDUUM – REFLEKSJE FILOZOFA

316	◇ K. Janowska, P. Mucharski – <i>O człowieku</i> (rozmowa z prof. B. Skargą)	<ul style="list-style-type: none"> • Jak przeprowadzić rozmowę • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie tekstu spójnego wewnętrznie, zawierającego wskaźniki nawiązania wewnętrznego oraz modulanty
-----	--	---	---

26. OPOWIADACZE HISTORII – MUZEUM OPOWIADACZY			
331	◇ <i>Ani dyskusja, ani teatr</i> – wywiad z Michałem Malinowskim z Muzeum Opowiadaczy Historii A. Ziemianin – <i>Pieśń dziadowska z Ogrodowej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak utrzymać uwagę widza • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Style wypowiedzi: artystyczny, naukowy, dziennikarski, urzędowy, potoczny
27. ŚWIAT ZBRODNI – KRYMINAŁY I DETEKTYWI			
342	◇ Konspekt lekcji z wykorzystaniem Internetu – Komisja Europejska ♦ A. Christie – <i>Noc w bibliotece</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać własny kryminał • Tekst do czytania – wymowa • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki i ich łączliwość składniowa – czasowniki przemieszczania się
28. ŚWIAT ZWIERZĄT – BRUNATNY SPRINTER			
351	◇ Niedźwiedź brunatny	<ul style="list-style-type: none"> • Jak opisać zwierzę • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki i ich łączliwość składniowa • Czasowniki łączące się z bezokolicznikiem
29. SZTUKA TWORZENIA I LECZENIA – RÉSUMÉ			
363	◇ <i>Nieznana Olga Boznańska</i> – wystawa malarstwa, <i>Stary człowiek i morze / Mały Książę / Depresje i nerwice...</i> / audycja radiowa <i>W Jezioranach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak prezentować wystawę malarstwa • Jak streścić książkę • Jak streścić referat • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki i ich łączliwość składniowa • Składnia narzędnika: 1. Czasowniki łączące się z narzędnikiem, 2. Niektóre konstrukcje składniowe poprzedzone przyimkami
30. OSWOJONY JĘZYK: OTWARTY RYNEK PRACY – OTWARTE OKNO NA ŚWIAT			
376	◇ Przykładowy list motywacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • Jak napisać odpowiedź na ogłoszenie w serwisie internetowym • Mały skarbiec polszczyzny → definiowanie wyrazów, pojęć • Rozumienie ze słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasowniki i ich łączliwość składniowa • Synonimia czasowników

WYKAZ SKRÓTÓW I ZNAKÓW GRAFICZNYCH	384
ALFABETYCZNA LISTA TEKSTÓW ORAZ NAZWISK AUTORÓW Z PODANIEM STRON INTERNETOWYCH	387
CYTOWANE PUBLIKACJE ORAZ LISTA ZALECANYCH PODRĘCZNIKÓW	390
INDEKS WAŻNIEJSZYCH OSÓB	394
INDEKS ZAGADNIENÍ	396